

SAPARNA(Smilax)

Zambakgiller familyasındandır. Diğer adları Öz diken, Silcan, Sircan, Diken ucu.

15 metre boylanabilen, kışın yapraklarını dökmeyen, tırmanıcı, dikenli, odunsu bir bitkidir.

Dikenler kısa ama güçlüdür. Kısa saplı, derimsi yaprakları üçgenimsi-mızrak gibidir, kenarları dikenlidir. Ağustos-eylül aylarında şemsiyemsi kurullar

halinde kirli beyaz çiçekler açar. Bezelye iriliğindeki meyveleri üç tohumlu ve olgunlaştığında koyu kırmızıdır.

Saparnanın taze sürgünleri Ege ve Akdeniz’de sebze olarak kullanılmaktadır.

Pazarlarda demetler halinde satılır. Haşlanıp yumurta ile pişirilerek yenir.

Bu bitkinin kökü tanen, nişasta, şeker ve saponin içerir.

2-3 metre uzunluk ve 5-6 mm kalınlıktaki, kırmızımsı renkli bu kökler aktarlarda demetler halinde ya da kalem gibi çubuklar halinde satılır.

Bitkinin kökleri çok eskiden frengiye karşı kullanılmıştır. Günümüzde güçlendirici, iştah açıcı, kan temizleyici, idrar artırıcı, terletici etkileri için 20-50 gramı 1 litre (5 bardak) kaynar suyla demlenip günde üç kez birer bardak içilerek kullanılmaktadır.

Dikkat, doz aşımı kusmaya yol açabilir!

Kitabımızda Smilax exceisa ve Smilax china türleri Anadolu saparnası ve Çin saparnası adıyla anlatılmaktadır.

Saparna kökü modern tıbbın da kabul ettiği, cilt hastalıklarıyla romatizmada yararlandığı bir eczadır.